

תלמודו בידו

יכמות

דף ע עמוד ב

א] האם אונן מותר במעשר שני, קרבן פסח ובתרומה ומניין?

ב] אלו חומרות יש בערל יותר מאונן, ואלו חומרות יש באונן?

ג] האם מילת זכריו ועבדיו מעכבת אותו מלאכול בתרומה, ומניין?

ד] האם ניתן ללמוד שערל מותר בתרומה, אבל מילת זכריו ועבדיו מעכבת מלאכול בתרומה?

א] מעשר שני: אסור. שנאמר "לא אכלתי באוני ממנו".
קרבן פסח: אסור. שלמדים קדשים בקל וחומר ממעשר שני.
תרומה: מותר. שנאמר "וכל זר לא יאכל בו", זר אסור בתרומה ולא אונן.

ב] ערל: 1. מחוסר מעשה. 2. מעשה המילה בגופו. 3. מילה נאמרה לפני מתן תורה.
4. ערל ענוש כרת. 5. מילת זכריו ועבדיו מעכבת מאכילת הפסח.
אונן: 1. ישנה לאנינות בכל שעה שמת לו מת, אבל ערל משמל שוב אינה חוזרת עליו.
2. נוהגת אף בנשים. 3. אין ביד האונן לתקן את עצמו לאכול בקדשים.

ג] אינה מעכבת. שנאמר בפרשת פסח "ומלתה אותו [את העבד] אז יאכל בו" [הארון].
ומ"בו" יש לדייק, שדוקא בפסח אם יש לו בן או עבד למול מעוכב מלאכול,
אבל בתרומה אין מילת זכריו ועבדיו מעכבת אותו.

ד] קשה: שמא "ערל לא יאכל בו" מלמד, שהערל אינו אוכל בפסח אבל אוכל בתרומה.
והגזירה שוה "תושב ושכיר" מלמד, שמילת זכריו ועבדיו מעכבת אף בתרומה.
תירוץ: 1. יש להחמיר יותר בפסול ערלות שלו מערלות של זכריו ועבדיו.
שכן מילת עצמו הוא מעשה בגופו, ובעונש כרת.
ואילו מילת זכריו חמורה רק בכך שחיוב מילה זו קיים בכל שעה.
2. אין סברא שערלות של עצמו לא תעכב, ואילו ערלות של אחרים מעכבת.